

Motion till riksdagen 2007/08:Kr282

av **Sinikka Bohlin (s)**

Utbyte av tv-program mellan Sverige och Finland

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sveriges regering bör se över möjligheten att förhandla fram ett principavtal med Finlands regering som syftar till att garantera det fortsatta utbytet av tv-program mellan länderna efter övergången till digitala sändningar i respektive land.

Motivering

Det första försöket att få i gång utbyte av televisionsprogram mellan nordiska länder var samarbetsplaner angående Nordsat och sedermera Tele-X-satelliten. Nordsatsamarbetet diskuterades redan i slutet av 1970-talet och Tele-X på 1980-talet. Båda initiativen föll dock efter långvariga diskussioner mellan de nordiska länderna.

Som resultat av de misslyckade projekten slöt Sverige och Finland år 1986 ett bilateralt avtal om utbyte av tv-sändningar mellan länderna. Genom överenskommelsen fick Sveriges Television tillstånd att sända ett urval av sitt programutbud till den svenskspråkiga bygden i Finland. På motsvarande sätt fick finska YLE rätt att distribuera program över Nackasändaren och genom två slavsändare till Stockholmsregionen.

Genom att kabelnätet i början av 1990-talet byggdes ut utvidgades mottagningsområdet till att förutom Storstockholm nå sverigefinnar i 24 andra kommuner. Sverigefinnarna utanför de utvalda kommunerna blev dock utan möjlighet att följa sändningarna. År 1997 kom YLE:s sändningar till Sverige att förmedlas även via en satellit. Därmed fick alla sverigefinnar möjlighet att följa TV Finlands utbud. Även SVT kom att utvidga sin distribution till att omfatta sändningar över satellit. Samtidigt döptes utlandssändningarna om till

Fel! Okänt namn på

SVT Europa. På detta sätt fick finländare som så önskade tillgång till SVT:s programutbud.

Tillståndsinnehavaren för YLE:s sändningar till Sverige över Nackasändaren är Sverigefinska Riksförbundet. Svenska staten ansvarar delvis för kostnaderna för distribution och upphovsmannarättigheter.

Från och med år 1997 fick YLE tillstånd att utöver sina två public service-kanaler välja program även ur den reklamfinansierade kanalens (MTV 3) tablå. År 2001 lättades det tidigare kravet på överföring av programmen i real tid upp, och TV Finland kom allt mer att likna en ordinarie ”public service-kanal”.

I dag kan cirka 150 000 sverigefinnar ta emot TV Finlands sändningar inom Storstockholmsområdet via Nackasändaren, ca 75 000 genom kabel och i princip alla hushåll via en satellitmottagare. Utöver sverigefinnar följer många andra intresserade svenskar TV Finlands program som till en del består av svenskspråkiga programinslag. Parallellt med TV Finland har SVT utvecklat sitt programutbud till Finland och övriga Europa. Genom detta har det bilaterala utbytet av tv-program mellan Sverige och Finland fått allt fastare ramar och utgör i dag ett viktigt och uppskattat inslag i det kulturella utbytet mellan länderna.

Inom de närmaste åren kommer de analoga sändningarna i Sverige och Finland att ersättas av digitala sändningar. Övergången till den nya tekniken kommer att beröra såväl SVT som YLE och därmed också TV Finland och SVT Europa.

De svenska och finska statsmakterna har sedan 1987 stått som garant för utvecklandet av det bilaterala tv-utbytet. Det är således av vikt att Sveriges och Finlands regeringar känner sitt ansvar för att garantera utbytet av tv-program mellan länderna även framgent.

Stockholm den 4 oktober 2007

Sinikka Bohlin (s)